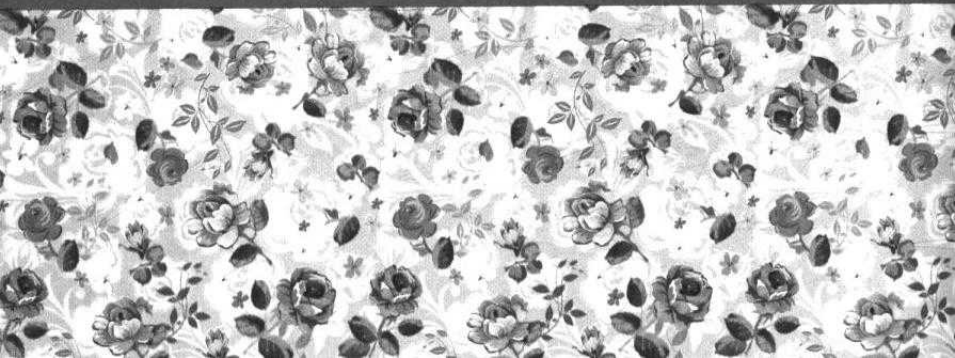

[عروسی خوبان]

روایت هایی از ازدواج های آسمانی

مرضیه زرکی

سرشناسه: زرکی، مرضیه، ۱۳۴۹ -
 عنوان و نام پدیدآور: عروسی خوبان: روایت‌هایی از ازدواج‌های آسمانی/
 مرضیه زرکی؛ به سفارش بنیاد ۴ خرداد.
 مشخصات نشر: تهران: آوان جنوب، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ ص.
 شابک: ۹۷۸-۹۲۲-۷۵۲۶-۱۶-۵
 مصاحبه‌ها: بتول فضیلت جو و دیگران
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 عنوان دیگر: روایت‌هایی از ازدواج‌های آسمانی.
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ — خاطرات
 Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ — Personal narratives
 جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ — شهیدان
 Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ — Martyrs
 شهیدان — ایران — بازماندگان — خاطرات
 Iran -- Survivors -- Diaries -- Martyrs
 همسران شهیدان — ایران — خاطرات
 Iran -- Dairies* -- Martyrs spouses
 همسران جانبازان — ایران — خاطرات
 Iran -- Diaries* -- Disabled veterans spouses
 شناسه افزوده: بنیاد چهارم خرداد (دزفول)
 رده بندی کنگره: DSR ۱۶۲۸
 رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۱۵۷۷۰۰

عروسی خوبان

روایت هایی از ازدواج های آسمانی

نویسنده: مرضیه زرکی

نشر آوان جنوب

ناشر: انتشارات آوان جنوب

نظارت محتوایی: دکتر محمدرضا سنگری

به سفارش: بنیاد ۴ خرداد، روز مقاومت و پایداری، روز دزفول
مصاحبه ها: جناب فضل جو، مرضیه زرکی، غلامحسین سخاوت
مبایع مؤلف: گروه روایتگران شهدای دزفول

طراح جلد: زهرا سالمی نواد

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

تیراژ: ۴۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۶-۱۶-۵

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

تهران، پونک، سردار چنگل نیش گلزار یکم پلاک ۱۱۷ طبقه ۴
44443158 09163450887 09125497040

فهرست

مقدمه / ۷

بخش اول: زنان زهرایی / ۹

زندگی مان کم هزینه و به دور از اسراف بود / ۱۱

بتول فضیلت جو، همسر رزمنده سید مجید موسوی

در خانه ما، حرف و نظر حاج صادق فصل الخطاب است / ۳۹

مرضیه اصفهانی اصل، همسر حاج صادق آهنگران

هرگز با هم قهر نکردیم / ۵۳

خانم شریفی پور، همسر فرمانده و معلم شهید عبدالرضا شریفی پور

اعتقادات و پایبندی اش برایم مهم بود / ۶۳

کافیه آجیلی، همسر رزمنده مجروح شیمیایی حسن رنگچی

به نداشته هایش گیسو نمی دادم / ۷۳

شهین برنس، همسر سردار شهید علی کمیلی فر

با این همه، گله ای نداشتم / ۸۷

زهرای کیانی، همسر رزمنده حسن عطارزاده

طعم زندگی با جانباز ۷۰ درصد / ۱۰۵

خدیدجه صندوق ساز، همسر سردار سرلشکر شهید احمد سوداگر

به خاطر ایمانش بله گفتم / ۱۱۵

مهری نمازی، همسر آزاده رضا حسینی فرد

من با خدا معامله کردم / ۱۳۷

سیده زهرا سلیمان زاده، همسر جانباز عبدالرحمن احسان

خودم از شوهرم خواستگاری کردم / ۱۵۱

مهری تولمی، همسر جانباز عبدالکریم نعناکار

هرگز چیزی از رنج هایم به حمید نمی گفتم / ۱۶۳

پروین (پروانه) نعیمی زاده، همسر فرمانده شهید عبدالحمید صالح نژاد

تلاش داشتم در زندگی روی پای خودم بایستم / ۱۷۹

مرضیه شیرک زاده، همسر رزمنده جانباز غلامحسین سخاوت

همواره می گفتم هیچ کم و کسری نداریم / ۱۸۷

عفت سخاوت، همسر رزمنده حبیب سعیدفر

بخش دوم: مردان عاشورایی / ۱۹۵

۱۹۷

مقدمه

۱۹۹

۱) نگرش به ازدواج به عنوان یک امر واجب الهی

۲۰۴

۲) ترویج فرهنگ ارتباط سالم بین دختر و پسر، قبل از ازدواج

۲۰۵

۳) پایین آوردن سن ازدواج

۲۰۶

۴) تغییر اساسی در معیارهای انتخاب همسر و روش زندگی

۲۱۱

۵) اعلام حضور مستمر در جبهه به عنوان شرط اول ازدواج

۲۱۴

۶) پایین آوردن سطح توقعات خانواده ها

۲۱۸

۷) اعمال تغییرات بنیادی در مراسم ازدواج

۲۲۳

۸) آغاز زندگی مشترک از گلزار شهدا یا با مراسم مذهبی

۲۲۷

۹) زندگی با حداقل امکانات

۲۳۱

۱۰) حضور حنظله وار در میادین نبرد

۲۳۲

۱۱) ساده زیستی به عنوان شاخصه اصلی سبک زندگی دینی

۲۳۷

عکس ها و یادها

مقدمه

سادگی، سازگاری و آرمانخواهی اینها واژه‌هایی است که می‌شود با آن ازدواج‌های آسمانی شکل گرفته در دوران دفاع مقدس را شناخت.

انقلاب آرمان‌گرایانه اسلامی در دهه ۵۰ قبل از اینکه تغییری بنیادی در نظام سیاسی کشور از شاهنشاهی به جمهوری اسلامی باشد، تحولی اساسی در ماهیت ارزش‌های حاکم بر جامعه ایرانی محسوب می‌گردد.

تغییر در شکل و ماهیت پیوندهای زناشویی که نقطه‌کانونی خود را دقیقاً پس از پیروزی انقلاب اسلامی آغاز نمود و اوج پر تکرار خود را در سال‌های ۱۳۶۰-۱۳۶۱ در جریان خونبارترین روزهای جنگ تحمیلی نشان داد، زائیده این انقلاب آرمانخواه بود که دامنه خود را در سراسر گیتی به خصوص در لایه مختلف جامعه ایرانی تا دورترین و کوچکترین شهرها و روستاهای کشور گستراند. این تحول شگرف، ظهور و بروز خود را بیشتر مدیون جامعه دختران ایرانی است، چرا که آنها اولین گام‌ها را برای تحقق آن برداشتند و برای همین است که این اثر اکثر قریب به اتفاق راویان خود را از میان همین قشر فرهیخته برگزیده است.

دختران جوان این دیار، در آن سال‌ها، در تعهدی نانوشته و در عین حال یکپارچه و گسترده، ضمن کاهش سطح انتظارات، توقعات و آرزوهای بلند خود که بسیار زنانه و طبیعی هم می‌نمود، با خلق صحنه‌های بی‌بدیل از زندگی انقلابی، جامعه را به سمت سادگی و سازگاری رهنمون ساختند. آنها ضمن پیرایش پیوندهای خود از شاخ و برگ تشریفات غیر ضرور و تکیه بر آموزه‌های دینی، الگویی جدید در سبک زندگی اسلامی - ایرانی به جامعه خود ارائه دادند. برخورداری حتمی خواستگار از خودرو شخصی، خانه و

شغل مناسب با حقوق بالا که خواسته طبیعی دختران است، در نگاه دختران جوان و انقلابی، به یکباره رنگ باخت و زندگی های نوینی شکل گرفت که در گذر زمان و حتی در تنگناهای زندگی، اگرچه با سختی هایی همراه بود، اما هرگز شکننده و ناپایدار نبودند.

فرزندانی خلف، کم توقع و مقاوم در برابر ناملايمات زندگی، محصول همین ازدواج های ساده و بی ریا بود که اساس پیوند و زندگی مشترک خود را بر عشق پایدار و درک متقابل و مشترک بنیان نهاده بودند.

این اثر، اگرچه با تاخیر اما به قدر سهم خود، تلاش دارد با روایت های صمیمانه اش، گوشه ای از آن عظمت های فراموش شده را به نمایش بگذارد و به قدر تعهد خود، سادگی و سازگاری آن روزها را به دختران امروز هدیه دهد. اگر چه تلاش اصلی اثر بر آن بوده که به موضوع ازدواج و شکل گیری زندگی های نوین در مقطع جنگ تحمیلی در دزفول پردازد و یافته های خود را به پیشگاه مخاطبان بر گوارش عرضه نماید، اما برای توسعه ذهن و فهم بیشتر زوایای پیدا و پنهان آن، ضرورت دیده که پژوهشی خاطره محور در دایره ای بزرگتر در این حوزه را چاشنی کار نماید. برای همین به دو بخش «زنان زهرایی» و «مردان عاشورایی» تقسیم شده است.

ابتدا، در بخش اول سراغ نو عروسان آن روزگار که با پیوندهای الهی خود فصل نوینی از سبک زندگی اسلامی - ایرانی را به نمایش گذاشتند، رفته و خاطرات شان را با شیبی ملایم از آغاز دنبال نموده است و سپس در بخش دوم با نگاهی کلی تر و فراتر از جغرافیای دزفول، ازدواج هایی از جنس خود را با شیبی تند با راویانی متنوع از نظر گذرانده است. با این همه، ادعای اثر، بر این نیست که تصویری کامل و جامع از مسئله ازدواج در دوران دفاع مقدس را ارائه داده است، اما همچنان که از حجم اثر برمی آید، دورنمایی از این موضوع را فراروی پژوهش ها و فرهیختگان این عرصه قرار داده است.

عبدالرضا سالمی نژاد